

Administrativa avdelningen

Johan Kwart, Johan.Kwart@dom.se

Justitiedepartementet
Enheten för domstols- och åklagarfrågor
ju.remissvar@regeringskansliet.se
JU2023/00395

Yttrande över Domstolsverkets promemoria Sekretess hos Domstolsverket för uppgifter om enskilda i brottmål

Malmö tingsrätt har ombetts att yttra sig över rubricerat förslag och har granskat detsamma.

De föreslagna bestämmelserna underlättar implementeringen av den nya bestämmelsen i 35 kap. 12 a § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) som ska träda i kraft den 1 oktober 2023 och förenklar även i övrigt för de allmänna domstolarna. Tingsrätten tillstyrker förslaget i och för sig. Beträffande den närmare utformningen av den föreslagna 35 kap. 12 c § föreslås följande justering.

Får Domstolsverket en uppgift som är sekretessreglerad i 12 § och 12 a § från en domstol blir *sekretessbestämmelserna tillämpliga på uppgiften* även hos Domstolsverket.

Tingsrätten vill ta tillfället i akt att med anledning av den lagstiftning som är orsaken till det nu aktuella förslaget framföra följande.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 a § OSL kom till efter förslag i betänkandet *En stärkt rättsprocess och en ökad lagföring* (SOU 2021:35). Det står nu klart att flera av remissinstanserna till betänkandet, däribland Malmö tingsrätt, vid tiden för remissvaren inte insåg hela problematiken med den lagstiftning som föreslogs. Inför och efter att förslaget blev lagstiftning har bestämmelsen dock varit föremål för omfattande diskussioner inom Sveriges domstolar. Det kan konstateras att stödet för den nya lagstiftningen är mycket lågt, för att inte säga obefintligt.

Till att börja med är bestämmelsen till stor del verkningslös eftersom de uppgifter som domstolarna ska skydda alltså är offentliga och åtkomliga genom t.ex. folkbokföringen. Det innebär att uppgifterna också är lätt åtkomliga via internetsökningar. Därtill träffar bestämmelsen brett och gör ingen egentlig skillnad på om målet avser gängkriminalitet eller trafikförseelser utan någon rimlig hotbild.

De uppgifter som skyddas förekommer i ett väldigt stort antal handlingar som finns i nästan samtliga brottmål på alla allmänna domstolar. Förutom att bestämmelsen är svårt att implementera och kräver stora anpassningar av domstolarnas verksamhetsstöd (vilket får förmodas ha haft stor betydelse för att lagstiftningens ikraftträdande redan skjutits fram två gånger), kommer bestämmelsen medföra att domare och andra jurister på landets alla tingsrätter får lägga en ansevärd tid på att granska handlingar före

utlämnande. Detta är arbetsuppgifter som i dag i huvudsak kan utföras av kanslipersonal. Det föreligger en överhängande risk för att domstolarna inte längre kommer att kunna nå upp till skyndsamhetskravet vid utlämnande av allmän handling och samtidigt uppfylla sitt huvuduppdrag; att avgöra mål och ärenden snabbt och effektivt och med hög kvalitet.

Ett illustrativt exempel på den verksamhetspåverkan som väntar domstolarna är den checklista som Domstolsverket tagit fram till domstolarna som ett stöd inför implementeringen. Checklistan är bifogad detta yttrande.

Om man lyfter blicken från domstolarnas perspektiv så medför den nya bestämmelsen slutligen en väsentligt försämrad insyn och service för allmänheten och de medier som bevakar domstolarnas verksamhet.

En lösning på den aktuella problematiken, som kan åstadkomma ett bättre skydd för förhörspersoner utan att sätta käppar i hjulen för domstolarnas verksamhet och allmänhetens insyn, vore om lagstiftningen sågs över. Detta skulle förslagsvis kunna ske inom ramen för utredningen om anonyma vittnen som i sitt uppdrag har att se över en eventuell förlängning av förundersökningssekretessen (dir. 2022:141).

Johan Kvart

I handläggningen har deltagit lagmannen Johan Kvart och den administrativa assessorn Joakim Svensson (föredragande)